

OBSAH

Předmluva k 2. vydání	7
Předmluva k 1. vydání	8

DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA

DD 1 Diferenciální diagnostika krvácení v těhotenství	22
DD 2 Diferenciální diagnostika krvácení po porodu a v šestinedělích	24
DD 3 Diferenciální diagnostika zvracení v těhotenství	26
DD 4 Diferenciální diagnostika hypertenze v těhotenství	28
DD 5 Diferenciální diagnostika febrilií v těhotenství	30
DD 6 Diferenciální diagnostika febrilií v šestinedělích	33
DD 7 Diferenciální diagnostika anemie a trombocytopenie v těhotenství	36
DD 8 Diferenciální diagnostika oligohydramnia	37
DD 9 Diferenciální diagnostika polyhydramnia	41
DD 10 Diferenciální diagnostika proteinurie v těhotenství	44
DD 11 Diferenciální diagnostika bolestí břicha v těhotenství	47
DD 12 Diferenciální diagnostika dyspnoe v těhotenství a šestinedělích	53
DD 13 Diferenciální diagnostika absencí pohybů plodu	57
DD 14 Diferenciální diagnostika bezvědomí	59
DD 15 Diferenciální diagnostika vaginálního výtoku	63
DD 16 Diferenciální diagnostika akutní pánevní bolesti	66
DD 17 Diferenciální diagnostika chronické pánevní bolesti	70
17.1 Gynekologická bolest	70
17.2 Negynekologická bolest	72
DD 18 Diferenciální diagnostika primární amenorey	75
18.1 Primární amenorea s normálním vývinem sekundárních pohlavních znaků	76
18.2 Primární amenorea s chybějícími sekundárními pohlavními znaky a normálním vzrůstem	78
18.3 Primární amenorea s chybějícími sekundárními pohlavními znaky a nízkým vzrůstem	79
18.4 Primární amenorea s virilizací	79

DD 19	Diferenciální diagnostika sekundární amenorey	81
19.1	Fyziologická sekundární amenorea	81
19.2	Iatrogenní sekundární amenorea	81
19.3	Patologická sekundární amenorea	82
DD 20	Diferenciální diagnostika infertility	86
DD 21	Diferenciální diagnostika neplodnosti	90
DD 22	Diferenciální diagnostika ovariálních rezistencí	95
DD 23	Diferenciální diagnostika febrilií v pooperačním období	99
DD 24	Diferenciální diagnostika pooperační oligurie a anurie	103
24.1	Prerenální příčina oligurie a anurie	103
24.2	Renální příčina oligurie a anurie	104
24.3	Postrenální příčina oligurie a anurie	105
DD 25	Diferenciální diagnostika krvácení u dětí a dospívajících	107
DD 26	Diferenciální diagnostika krvácení v perimenopauze a postmenopauze	109
26.1	Krvácení premenopauzální	109
26.2	Krvácení postmenopauzální	110
DD 27	Diferenciální diagnostika abdominálního diskomfortu, ascitu	113
27.1	Abdominální diskomfort	113
27.2	Ascites	115
DD 28	Diferenciální diagnostika bolestí v pravém podbřišku	117
DD 29	Diferenciální diagnostika anatomických poruch pánevního dna	121
DD 30	Cévní zásobení pánevních orgánů a jeho klinický význam	128
30.1	Cévní zásobení pánevních orgánů	128
30.2	Větvení a. iliaca interna	131
DD 31	Topografická anatomie pánve a její klinický význam	133
31.1	Vulva	133
31.2	Pochva	134
31.3	Cervix	134
31.4	Děloha	135
31.5	Tuba	136
31.6	Ovarium	137
31.7	Prs.	137
31.8	Topografické vztahy	138
DD 32	Lymfatické zásobení vulvy, pochvy, děložního hrdla, děložního těla, tuby a ovaria a prsu	139
DD 33	Diferenciální diagnostika poruch střevní pasáže v pooperačním období	142
33.1	Paralytický ileus	142

33.2	Mechanický ileus	145
33.3	Cévní ileus	146
DD 34	Diferenciální diagnostika malého plodu v UZ diagnostice u jednočetné gravidity	148
DD 35	Diferenciální diagnostika malého plodu v UZ diagnostice u vícečetné gravidity	150
DD 36	Komplikace operační léčby stresové inkontinence, diagnostika a jejich řešení	151
DD 37	Komplikace operační léčby prolapsu pánevních orgánů, diagnostika a jejich řešení	153
37.1	Komplikace operací předního kompartmentu	153
37.2	Komplikace operací středního kompartmentu	155
37.3	Komplikace operací zadního kompartmentu	156
37.4	Přštěle	157
DD 38	Diferenciální diagnostika dušnosti, bolesti na hrudi a oběhového selhávání v těhotenství, za porodu a v šestinedělí	162
38.1	Diferenciální diagnostika dušnosti	162
38.2	Diferenciální diagnostika bolesti na hrudi	165
38.3	Diferenciální diagnostika oběhového selhávání	168
DD 39	Diferenciální diagnostika dušnosti, bolesti na hrudi a oběhového selhávání v pooperačním období	175
39.1	Diferenciální diagnostika dušnosti	175
39.2	Diferenciální diagnostika bolesti na hrudi	178
39.3	Diferenciální diagnostika oběhového selhávání	180
DD 40	Diferenciální diagnostika sekrece z prsní bradavky v těhotenství, mimo těhotenství	183
40.1	Oboustranná sekrece z bradavky	184
40.2	Jednostranná sekrece z bradavky	185

GYNEKOLOGIE

Gynekologické vyšetřovací metody	190
G 1 Abdominální operace – indikace, technika, komplikace	201
1.1 Operace odstraňující dělohu	202
1.2 Ostatní operace na děloze	203
1.3 Operace na adnexech	204
1.4 Operace pro stresovou inkontinenci	204
1.5 Operace pro POP	204
1.6 Výkony na střevech	205

G 2	Vaginální operace – indikace, technika, komplikace	.206
2.1	Operace na děložním hrdle.	.207
2.2	Operace na děloze.	.209
2.3	Operace na zevním genitálu .	.210
G 3	Laparoskopické operace – indikace, technika, komplikace	.213
G 4	Hysteroskopie – indikace, technika, komplikace	.222
G 5	Metody asistované reprodukce	.228
5.1	Intrauterinní inseminace .	.229
5.2	In vitro fertilizace – embryotransfer.	.229
5.3	Kryoembryotransfer.	.232
5.4	Mikromanipulační techniky .	.232
G 6	Komplikace asistované reprodukce	.234
6.1	Ektopická gravidita .	.234
6.2	Ovariální hyperstimulační syndrom .	.241
6.3	Další komplikace asistované reprodukce .	.243
G 7	Endometrióza a adenomyóza	.245
7.1	Endometrióza .	.245
7.2	Adenomyóza.	.250
G 8	Syndrom polycystických ovarií	.252
G 9	Amenorea	.259
G 10	Fyziologie a patologie dospívání	.260
10.1	Fyziologie dospívání .	.260
10.2	Patologie dospívání .	.263
G 11	Vrozené vývojové vady rodidel a jejich léčba	.271
11.1	Vývojové vady gonád .	.271
11.2	Intersexuální malformace .	.272
11.3	Vývojové vady pohlavních cest.	.274
G 12	Inkontinence moči – definice, diagnostika	.279
G 13	Stresová inkontinence	.285
G 14	Overactive bladder – definice, diagnostika, léčba	.294
G 15	Prolaps rodidel, cystokéla, enterokéla	.299
15.1	Prolaps .	.299
15.2	Chirurgické řešení prolapsu pánevních orgánů .	.302
G 16	Kontracepce – metody, indikace, kontraindikace, alternativy	.310
16.1	Kombinovaná kontracepce .	.310
16.2	Gestagenní kontracepce .	.315
16.3	Nitroděložní tělíska .	.316
16.4	Emergentní kontracepce .	.318
16.5	Sterilizace .	.319

16.6	Bariérová kontracepce	320
16.7	Přirozená kontracepce	321
G 17	Legislativa vztahující se k oboru gynekologie	322
G 18	Zhoubné nádory vulvy	330
18.1	Epitelové nádory	331
18.2	Maligní melanom	334
G 19	Zhoubné nádory děložního hrdla – etiologie, staging, diagnostika	335
G 20	Zhoubné nádory děložního hrdla – léčba	339
20.1	Terapie	339
20.2	Stratifikace výkonů podle stadia onemocnění	341
20.3	Radikální hysterektomie	342
G 21	Prekancerózy a zhoubné nádory děložního těla – etiologie, epidemiologie, rizikové faktory staging, diagnostika	347
21.1	Prekancerózy endometria	347
21.2	Zhoubné nádory endometria	349
G 22	Zhoubné nádory děložního těla – léčba podle stadií	354
G 23	Epiteliální zhoubné nádory vejcovodů/ovarií – etiologie, epidemiologie, rizikové a protektivní faktory, staging, diagnostika	357
G 24	Epiteliální zhoubné nádory vejcovodů/ovarií – léčba	363
G 25	Neepiteliální zhoubné nádory ovarií	367
25.1	Nádory ze zárodečných buněk (germinální nádory)	369
25.2	Nádory ze zárodečných pruhů	370
G 26	Zhoubné nádory prsu	371
G 27	Gestační trofoblastická nemoc	377
27.1	Gestační trofoblastická nemoc	377
27.2	Gestační trofoblastická neoplazie	379
G 28	Prekancerózy vulvy a děložního hrdla	383
28.1	Prekancerózy vulvy	383
28.2	Prekancerózy hrdla	385
G 29	Benigní onemocnění a prekancerózy prsu	391
29.1	Benigní změny	391
29.2	Prekancerózy	397
G 30	Benigní nádory vulvy, pochvy, dělohy, ovarií – diagnostika, terapie	398
30.1	Vulva	398
30.2	Pochva	401
30.3	Děloha	404
30.4	Ovaria	408
G 31	Borderline tumory ovarií	411

G 32	Hormonální substituční léčba – indikace, kontraindikace, alternativy	414
32.1	Indikace	414
32.2	Kontraindikace	416
32.3	Postup	416
32.4	Preparáty hormonální substituční terapie	417
32.5	Alternativy	419
G 33	Klimakterium – patofyziologie, symptomatologie	421
33.1	Poruchy menstruačního cyklu	422
33.2	Akutní změny – tzv. klimakterický syndrom	423
33.3	Střednědobé změny – organický estrogen-deficitní syndrom	424
33.4	Dlouhodobé změny – metabolický estrogen-deficitní syndrom	425
33.5	Ostatní stavy s estrogenní závislostí	426
G 34	Ovulační cyklus	428
34.1	Hypotalamus	428
34.2	Hypofýza	429
34.3	Ovarium	429
34.4	Projevy menstruačního cyklu	432
G 35	Poruchy menstruačního cyklu	434
G 36	Záněty dolního genitálního traktu – diagnostika, terapie	442
36.1	Vulvovaginitidy/vulvovaginální diskomfort	442
36.2	Vulvitidy	457
36.3	Podpůrná léčba	459
G 37	Sexuálně přenosné choroby – diagnostika, terapie, legislativa	460
37.1	Kapavka	461
37.2	Syfilis	462
37.3	Chlamydia trachomatis	464
37.4	Lymphogranuloma venereum	465
37.5	Ulcus molle	466
37.6	Mykoplasmata	466
37.7	Trichomoniáza	466
37.8	HPV	467
37.9	Herpes genitalis	468
37.10	HIV	468
G 38	Záněty dělohy, adnex, pánve – diagnostika a terapie	471
38.1	Cervicitida	471
38.2	Hluboký pánevní zánět (pelvic inflammatory disease)	473
38.3	Systémová enzymoterapie v gynekologii a porodnictví – možnosti terapeutického uplatnění	480
G 39	Primární a sekundární prevence gynekologických zhoubných nádorů	482

G 40	Genetická predispozice ke gynekologickým zhoubným nádorům	485
40.1	BRCA 1, BRCA 2	485
40.2	Lynchův syndrom HNPCC	489

PORODNICTVÍ

Teorie porodnictví	492
Orgánové a funkční změny v graviditě	498
P 1 Potrat, metody ukončení těhotenství ve II. trimestru	502
1.1 Spontánní potrat	503
1.2 Indukovaný potrat	504
P 2 Aloimunizace v těhotenství	507
2.1 Fetomaternální hemoragie	507
2.2 Hydrops plodu	510
Doporučený postup – Provádění prevence RhD aloimunizace u RhD negativních žen	512
P 3 Abdominální porodnické operace	514
3.1 Císařský řez	514
3.2 Sectio minor	519
3.3 B-Lynchova sutura	519
3.4 Ligace hypogastrických arterií	520
3.5 Ruptura dělohy	521
3.6 Postpartální hysterektomie	522
P 4 Porodnické operace vaginální	523
4.1 Operace v těhotenství	523
4.2 Operace za porodu	524
P 5 Monitorování plodu in utero	534
5.1 Pohyby plodu	534
5.2 Antepartální CTG	534
5.3 Oxytocinový zátěžový test	537
5.4 Biofyzikální profil podle Manninga	537
5.5 Ultrazvukové vyšetření	538
Doporučený postup – Interpretace fetálního kardiotokogramu – FIGO 1986	541
P 6 Autoimunitní onemocnění v graviditě	543
6.1 Onemocnění štítné žlázy	543
6.2 Antifosfolipidový syndrom	547
6.3 Hematologické autoimunitní onemocnění	548
6.4 Systémová onemocnění	549
6.5 Nervový systém	552
6.6 Gastrointestinální trakt	554

P 7	Hematologická onemocnění v graviditě	.556
7.1	Anemie v graviditě	.556
7.2	Trombocytopenie	.563
7.3	Onemocnění leukocytární řady	.566
7.4	Koagulopatie – krvácivé poruchy	.567
7.5	Trombofilie	.569
P 8	Kardiovaskulární onemocnění v těhotenství	.571
8.1	Arteriální hypertenze	.572
8.2	Koarktace aorty	.572
8.3	Marfanův syndrom	.572
8.4	Kardiomyopatie	.573
8.5	Infekční endokarditida	.573
P 9	Infekční onemocnění v graviditě	.575
9.1	Syfilis	.576
9.2	Toxoplasmóza	.578
9.3	Streptokok skupiny B	.579
9.4	Listerióza	.579
9.5	Varicella	.579
9.6	Rubeola	.580
9.7	Cytomegalovirus	.581
9.8	Chlamydia trachomatis	.581
9.9	HIV	.582
9.10	Herpes genitalis	.584
9.11	Parvoviróza	.585
9.12	Lidský papilomavirus	.585
P 10	Hypertenzní onemocnění v graviditě	.586
Doporučený postup – Hypertenze v graviditě		.590
P 11	Renální, gastrointestinální onemocnění v graviditě včetně onemocnění jater	.596
11.1	Onemocnění uropoetického traktu	.596
11.2	Onemocnění gastrointestinálního traktu v graviditě	.602
11.3	Onemocnění jater	.607
Doporučený postup – Intrahepatální cholestáza v těhotenství		.612
P 12	Diabetes mellitus a gravidita	.614
12.1	Pregestační diabetes mellitus	.614
12.2	Gestační diabetes mellitus	.616
Doporučený postup – Gestační diabetes mellitus		.618
P 13	Legislativa vztahující se ke graviditě	.622

P 14	Onkologická onemocnění v graviditě	630
14.1	Prekancerózy a nádory cervixu	633
14.2	Nádory ovaria	634
14.3	Nádory endometria	635
14.4	Nádory prsu	636
14.5	Leukemie	636
P 15	Ultrazvuková vyšetření v graviditě	637
P 16	Organizace prenatální péče	643
P 17	Screeningový program v graviditě	647
P 18	Peripartální život ohrožující krvácení	652
Doporučený postup – Diagnostika a léčba peripartálního život ohrožujícího krvácení		655
P 19	Sepse v porodnictví	663
Doporučený postup – Sepse v souvislosti s těhotenstvím		667
P 20	Vícečetná těhotenství	670
20.1	Vícečetná těhotenství	670
20.2	Závažné komplikace vícečetných těhotenství	675
P 21	Fetální růstová restrikce	679
21.1	Early-onset FGR	681
21.2	Late-onset FGR	681
P 22	Preeklampsie a syndrom HELLP	684
22.1	Preeklampsie	684
22.2	Eklampsie	689
22.3	Syndrom HELLP	691
Doporučený postup – HELLP syndrom – diagnostika a léčba		697
P 23	Mateřská morbidita a mortalita, neonatální morbidita	701
23.1	Mateřská mortalita	701
23.2	Mateřská morbidita	703
23.3	Perinatální mortalita	704
23.4	Neonatální mortalita	705
23.5	Neonatální morbidita	705
P 24	Lékařské vedení porodu	709
24.1	První doba porodní	709
24.2	Druhá doba porodní	710
24.3	Třetí doba porodní	712
Doporučený postup – Interpretace intrapartálního fetálního kardiotokogramu – FIGO 2015		715

P 25	Vedení porodu koncem pánevním a porodu dvojčat	718
25.1	Vedení porodu dvojčat	718
25.2	Vedení porodu koncem pánevním	719
P 26	Mrtvý plod	726
	Doporučený postup – Porod mrtvého plodu	730
	Doporučený postup – Základní a fakultativní vyšetření po porodu mrtvého plodu	732
P 27	Resuscitace novorozence	733
P 28	Předčasný porod	738
	Doporučený postup – Spontánní předčasný porod	740
P 29	Předčasný odtok plodové vody	746
	Doporučený postup – Předčasný odtok plodové vody před termínem porodu	749
P 30	Poruchy šestinedělí	751
30.1	Fyziologie šestinedělí	751
30.2	Poruchy šestinedělí	753
P 31	Potermínové těhotenství, preindukce, indukce porodu	763
	Doporučený postup – Potermínové těhotenství	768
	Doporučený postup – Preindukce a indukce porodu	770
P 32	Poruchy placentace – placenta praevia, accreta, vasa praevia	772
32.1	Placenta praevia	772
32.2	Vasa praevia	774
32.3	Placenta accreta	775
P 33	Porodnická analgezie	778
33.1	Nefarmakologická analgezie	779
33.2	Farmakologická analgezie	781
33.3	Volba anestezie na porodním sále	785
P 34	Peripartální monitorování plodu	786
34.1	Hypoxie plodu	786
34.2	Diagnostické metody využívané k odhalení hrozící hypoxie plodu	788
P 35	Medikace v porodnictví	793
P 36	Těhotná s císařským řezem v anamnéze	798
36.1	Vaginální porod po císařském řezu	798
36.2	Ruptura dělohy	800
P 37	Poruchy mechanismu porodu, malprezentace plodu, dystokie ramének	801
37.1	Poruchy I. doby porodní	802
37.2	Poruchy II. doby porodní	808
37.3	Poruchy III. doby porodní	812

P 38	Kritické stav v graviditě	813
38.1	Krvácivé stav	813
38.2	Bezvědomí	813
38.3	Křeče	814
38.4	Bolest	814
38.5	Febrilie	814
38.6	Rizika pro plod	815
38.7	Embolie v porodnictví	815
38.8	Diseminovaná intravaskulární koagulopatie	822
P 39	Porodní trauma	825
39.1	Poranění matky	825
39.2	Poranění novorozence	829
P 40	Šokové stav v porodnictví	833
40.1	Šokové stav	833
40.2	Resuscitace těhotné	839
Literatura		842
Přehled použitých zkratek		844
Seznam obrázků		853
Medailonky autorů		854
Rejstřík		856